

Functie van de Engbertsdijkvenen in het behoud van hoogveen

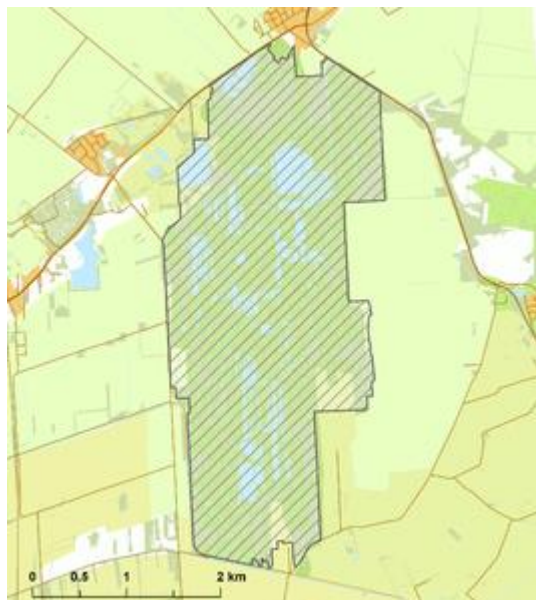
Bart Jansen

Onderzoeksvraag

Wat is de functie van de Engbertsdijkvenen in relatie met het hoogveen en de recreatie?

Gebiedsbeschrijving

De Engbertsdijkvenen is een natuurgebied gelegen in de gemeente Twenterand te Overijssel. Het is een gebied ter grootte van ongeveer 1000 hectare. Het is een veenlandschap dat beschermd is onder de Natura 2000. Het is beschermd omdat er vrij zeldzaam hoogveen voorkomt. Het graven van kanalen en het bouwen van wijken zorgde voor grootschalige vervening. Hieruit zijn de kenmerkende **plassen** ontstaan. De invloed van de Engbertsdijkvenen is nog steeds merkbaar in bijvoorbeeld de plaatsnamen. De hoger gelegen stukken worden haren genoemd, Deze zijn dan ook weer terug te vinden in de dorpsnamen Bruinehaar en Kloosterhaar. De **stroomlijnen** van het water lopen van het noordoosten naar het zuidwesten. Dit komt door de **helling** van 17m +NAP naar 11m +NAP.

Figuur 1: De Engbertsdijkvenen Dit ligt ten noorden van het dorp Vriezenveen ^[1].

Resultaten

De Engbertsdijkvenen herbergt ongeveer 17 hectare hoogveen. De intentie van Staatsbosbeheer is om dit zeldzame stuk hoogveen te behouden. Om dit te behouden moet het gebied natgehouden worden. In de Engbertsdijkvenen vindt **wegzijing** van water plaats (figuur 3). Deze wegzijing wordt breed gedefinieerd aangezien er vele grondsoorten voorkomen in de Engbertsdijkvenen en er dus verschillende **verticale weerstanden** zijn. Het gaat hier om 0.15 mm/d tot 1.4 mm/d.^[4] Volgens Staatsbosbeheer zou de grondwaterstand dus verhoogd moeten worden. Door verhogingen van de **grondwaterspiegel** over de jaren heen is het waterniveau in het stroomkanaal, liggende in het dorp de Pollen, al met een meter gestegen. Dit komt doordat de grondwaterstand invloed heeft op de hoogte van het omliggende water. Dit levert veel

problemen op voor de bewoners door bijvoorbeeld ondergelopen kelders en plasvorming op de weilanden.

Figuur 2: De landschapskenmerken van de Engbertsdijkvenen. Dit bestaat uit veel water, af en toe bos en veel watertolerende planten.

De Engbertsdijkvenen herbergt naast het hoogveen ook een grote variatie aan flora en fauna. Zo zijn de **plassen** 's winters een trekpleister voor ganzen en is er een gezonde biodiversiteit. Deze factoren zorgen er onder andere voor dat er veel recreatie is in het gebied.

Wegzijing voor vier deelgebieden in de Engbertsdijkvenen^[4]

Deelgebied	Wegzijing (mm/dag)	Weerstand (dagen)	Aard van het veen
Oude Leidijk	1,2	1300	30 cm restveen met open water
Nieuwe Leidijk	0,5	5750	veenpakket van 2 meter dik
Engbertsdijk West	0,4	6700	veenpakket tot 1 meter dik, open water
Engbertsdijk Oost	0,3	11.000	veenpakket van 2 tot 4 meter dik

Tabel 3: De wegzijing van het water weergegeven per deelgebied in de Engbertsdijkvenen (gebaseerd op ^[3]).

Conclusie

De Engbertsdijkvenen herbergt naast de vele functies die het heeft op het gebied van biodiversiteitsbehoud ook een functie in het behoud van het hoogveen. Er wordt geprobeerd het hoogveen te behouden met behulp van verhoging van de grondwaterstand. Dit leidt naast het behouden van het hoogveen tot negatieve externe effecten voor omliggende bewoners. Deze effecten uiteten zich onder meer in plasvorming op weilanden en ondergelopen kelders. Voor de recreatie is de Engbertsdijkvenen erg geschikt aangezien het aanwezige water een rijke biodiversiteit met zich meebrengt.

Referenties

- ^[1] Wikipedia, 19-01-2016, <https://nl.wikipedia.org/wiki/Engbertsdijkvenen>
- ^[2] natuurlandschap, 19-01-2016, <http://www.natuurlandschap.nl/wouter2/overijssel/engbertsdijkvenen/>
- ^[3] grondwaterformules, 19-01-2016, <http://www.grondwaterformules.nl/index.php/landschap/toepassing-en/grondwater-in-de-veenbasis>

^[4] Amerongen, F. van; Dijkma, R.; Schouvenaars, J.M. Wageningen : Landbouwniversiteit Wageningen, 1990 (Rapport / Landbouwniversiteit, Vakgroep Hydrologie, Bodemnatuurkunde en Hydraulica 10) - 124 p.